

WYJEŹDZASZ Z DZIECKIEM ZA GRANICĘ?

Sprawdź, czy zrobiłeś wszystko, by mogło kontynuować naukę!

O co zadbać przed wyjazdem z Polski?

Twoje dziecko do 18 roku życia podlega obowiązkowi szkolnemu i obowiązkowi nauki. Niezależnie od kraju pobytu bezpłatne nauczanie na poziomie podstawowym gwarantuje mu *Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.* Pomyśl o zapewnieniu mu szkoły za granicą jeszcze przed wyjazdem z Polski – zbierz informacje o systemie edukacji w kraju, do którego jedziesz i potrzebne dokumenty, umożliwiające przyjęcie dziecka do szkoły za granicą. Wskazane jest, aby już przed wyjazdem Twoje dziecko rozpoczęło naukę języka obcego – łatwiej mu będzie porozumieć się z nauczycielami i dziećmi w nowej szkole. Staraj się zaplanować wyjazd tak, aby dziecko nie przerywało nauki w trakcie roku szkolnego.

- Planując wyjazd skontaktuj się z polskim konsulem w kraju, do którego jedziesz.
- Poinformuj o wyjeździe dyrektora szkoły podstawowej, dyrektora gimnazjum lub gminę (dotyczy dzieci w szkołach ponadgimnazjalnych), aby uniknąć konsekwencji prawnych wynikających z nieposyłania dziecka do szkoły.
- Aby ułatwić swojemu dziecku start w nowej szkole poproś dyrektora szkoły (wychowawcę, pedagoga szkolnego) o opinię o uczniu, dotyczącą jego uzdolnień, zainteresowań (ewentualnych trudności czy szczególnych potrzeb) i przetłumacz ją.
- Zabierz ze sobą ostatnie świadectwo szkolne oraz metrykę dziecka i przetłumacz te dokumenty na język kraju, do którego wyjeżdżasz lub na język angielski.

Jak zapisać dziecko do szkoły?

We wszystkich krajach Unii Europejskiej, a także w wielu innych krajach Twoje dziecko przebywające za granicą ma prawo do nauki w tamtejszym systemie edukacji. W większości państw na świecie należy zapisać dziecko do lokalnej szkoły odpowiedniej dla jego wieku. Przyjęcie dziecka do szkoły regulują przepisy wewnętrzne każdego kraju – dowiedz się o nich przed wyjazdem w ambasadzie danego państwa lub na stronach internetowych ministerstwa edukacji danego państwa. Następnie:

- zarejestruj się w lokalnym ratuszu/urzędzie ds. emigrantów (zależnie od lokalnych przepisów);
- wybierz szkołę: lokalną, szkołę europejską (dla dzieci pracowników instytucji UE), szkołę polską przy placówce dyplomatycznej;
- dowiedz się w szkole lub za pośrednictwem lokalnego biura edukacji, jakie dokumenty musisz przedstawić zapisując dziecko do szkoły. Na ogół potrzebne są:
 - metryka urodzenia dziecka,
 - dokument potwierdzający tożsamość (paszport, dowód osobisty),
 - poświadczenie adresu zamieszkania (w niektórych krajach wystarczy umowa najmu mieszkania),
 - dokumenty poświadczające dotychczasową naukę (świadectwa szkolne),
 - dokumenty poświadczające dotychczasowe osiągnięcia dziecka oraz jego udział w określonych zajęciach pozalekcyjnych (np. dodatkowa nauka języków obcych, zwycięstwa w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, sportowych, artystycznych).

Jak podtrzymać kontakt z polskim językiem i kulturą za granicą?

Podtrzymywanie kontaktu z językiem polskim i korzystanie z możliwości nauki innych przedmiotów w języku polskim za granicą ułatwi Twojemu dziecku powrót do polskiego systemu edukacji na odpowiednim do jego wieku poziomie. Pomogą w tym polskie szkoły funkcjonujące w większości krajów europejskich przy polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych. W krajach Unii Europejskiej pracownicy migrujący mogą też ubiegać się - w porozumieniu z polską placówką dyplomatyczną - o nauczanie języka polskiego i polskiej kultury w lokalnej szkole.

- Szkoły polskie przy polskich ambasadach i ich filie oraz szkolne punkty konsultacyjne prowadzą:
 - nauczanie uzupełniające naukę w lokalnej szkole o język polski, historię i geografii Polski, czasem WOS, religię i matematykę (zajęcia odbywają się popołudniami lub w weekendy),
 - w Moskwie i w Atenach – szkoły polskie realizują ramowy plan nauczania (nauka wszystkich przedmiotów),
 - nauczanie korespondencyjne.
- W krajach Unii Europejskiej istnieje możliwość ubiegania się o nauczanie języka ojczystego dla dzieci pracowników migrujących w lokalnej szkole (na podstawie *Dyrektywy Rady 77/486/EWG z dnia 25 lipca 1977 w sprawie kształcenia dzieci pracowników migrujących*).
- Nawiąż kontakt z organizacją polonijną/parafią, która prowadzi szkółkę sobotnio-niedzielną dla dzieci polskich. Szkołka taka zapewni dziecku możliwość nauki języka polskiego, a często także polskiej historii i geografii. W ten sposób nie zostanie przerwany kontakt dziecka z językiem ojczystym i polską kulturą.

Pamiętaj! Aby Twoje dziecko mogło łatwiej wrócić do polskiego systemu edukacji, przed powrotem do Kraju powinieneś:

- W trakcie pobytu za granicą postarać się zapewnić dziecku możliwość żywego kontaktu z językiem polskim;
- Zabrać z lokalnej szkoły, do której uczęszczało Twoje dziecko dokumenty potwierdzające spełnianie przez nie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki oraz informujące o uzyskanych ocenach. Na tej podstawie dyrektor szkoły w Kraju będzie mógł przyjąć dziecko do odpowiedniej klasy, a kurator oświaty - dokonać nostryfikacji świadectwa uzyskanego za granicą (każdego dokumentu wydanego przez uprawnioną instytucję, potwierdzającego ukończenie szkoły lub ukończenie kolejnego etapu edukacji za granicą);
- Zabrać z wszystkich innych miejsc (szkoła polska przy Ambasadzie, szkołka parafialna, organizacja polonijna) dokumenty poświadczające fakt pobierania nauki lub uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych;
- Zaplanować powrót w terminie, który umożliwi przygotowanie się dziecka do polskiej szkoły (wybór szkoły, zakup podręczników, poznanie rówieśników).

Przydatne linki

- Polskie placówki za granicą <http://www.msz.gov.pl/Dane,teleadresowe,polskich,placowek,dyplomatyczno-konsularnych,1803.html>
- Konsulaty państw obcych w Polsce <http://www.msz.gov.pl/Urzedy,konsularne,w,Polsce,12853.html>
- Zespół Szkół dla Dzieci Obywateli Polskich Czasowo Przebywających za Granicą <http://www.spzq.pl/>
- Systemy edukacji w krajach UE - <http://www.socrates.org.pl/socrates2/index1.php?dzial=9&node=9&doc=1000603>
- Rządowa strona dotycząca powrotów do kraju
- [WWW.powroty.gov.pl](http://www.powroty.gov.pl)
- v Strona Ministerstwa Edukacji Narodowej i Polonijnego Centrum Nauczycielskiego w Lublinie
- www.polska-szkola.pl